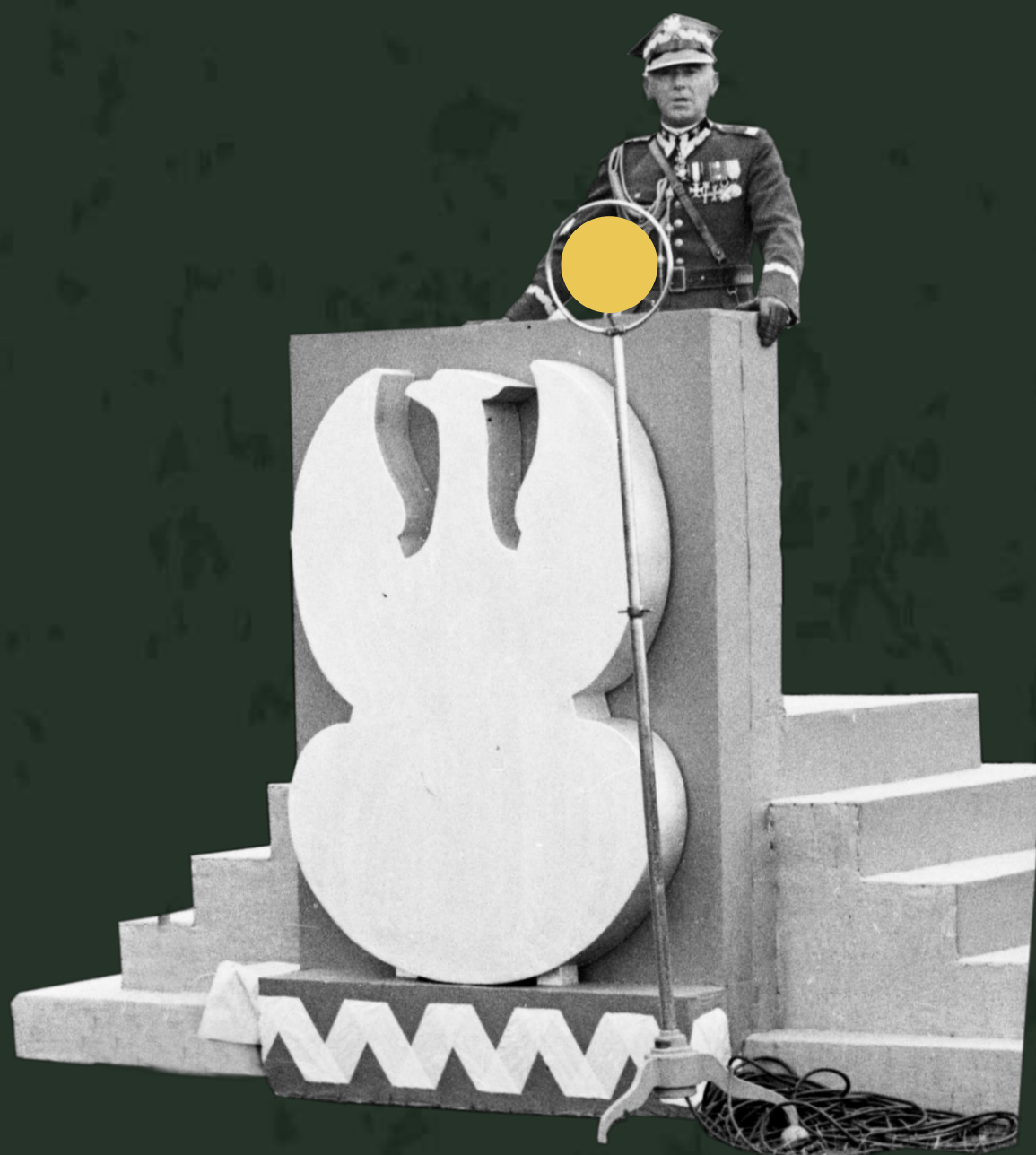


DEBATA OKSFORDZKA

ZASADY



Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

wiepodlega

Opracowanie:

KONCEPT
Kultura

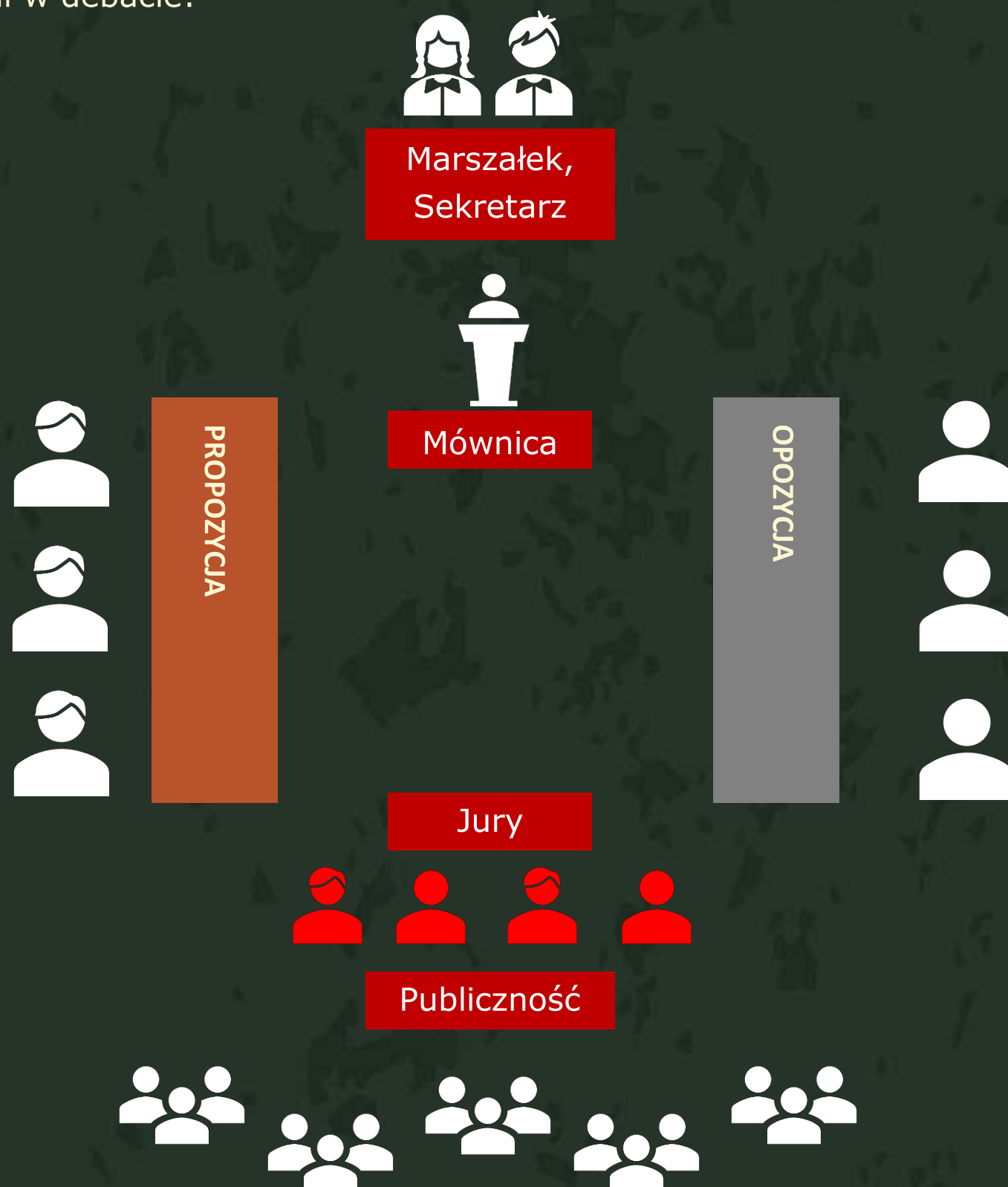


Materiał edukacyjny uzupełnia pokazy filmu VR „Dża-Dża”.

● Zasady ogólne

Debata oksfordzka jest rodzajem dyskusji, w której dwie drużyny toczą uporządkowany spór wokół prawdziwości postawionej w debacie tezy, wobec której zajmują ustalone wcześniej w wyniku losowania stanowisko. Jedną z podstawowych zasad debaty oksfordzkiej jest argumentowanie za lub przeciw prawdziwości postawionej tezy z szacunkiem dla oponenta i całkowite wykluczenie argumentum ad personam.

Układ sali w debacie:





UCZESTNICY DEBATY I ICH ROLE

W debacie oksfordzkiej uczestniczą:

- Marszałek (któremu może asystować Sekretarz),
- drużyna Propozycji,
- drużyna Opozycji,
- Jurorzy
- Publiczność

Marszałek – jest gospodarzem debaty, który w sposób godny i uroczysty czuwa nad jej porządkiem, przestrzeganiem regulaminu i zwyczajów. To on ogłasza tezę debaty, przedstawia jej uczestników i udziela im głosu. Ma on prawo napominać mówców i publiczność jeśli naruszają zasady, w skrajnych przypadkach może odebrać głos, czy nawet wyprosić z sali danego uczestnika. Konwencja wymaga, by podczas debaty okazywać Marszałkowi należyty szacunek. Wspólnie z Jurorami Marszałek decyduje o przyznaniu ewentualnych punktów ujemnych.

Propozycja – pełni rolę „proponujących” tezę. Podstawowym zadaniem drużyny Propozycji jest udowodnienie prawdziwości tezy. Mówcy, w toku swoich wystąpień, muszą swoją argumentacją wykazać, że zawarte w tezie postulaty bądź stwierdzenia są słuszne lub prawdziwe. Naturalną przewagą drużyny Propozycji jest fakt, że rozpoczyna ona debatę, dzięki czemu uzyskuje większy wpływ na to, w jakim obszarze będzie toczyła się dyskusja. Propozycja zasiada zawsze po prawicy Marszałka.

Opozycja – to drużyna „obalająca” tezę, której zadaniem jest wykazanie, że postulaty wskazane przez Propozycję w tezie są błędne lub nieprawdziwe. Drużyna Opozycji argumentuje przeciw tezie, starając się jednocześnie wykazać błędy w argumentacji przeciwnika. To przede wszystkim na Opozycji spoczywa ciężar kontrargumentacji w debacie. Przewagą Opozycji jest to, że jej czwarty mówca mówi w debacie jako ostatni.



Jurorzy – mają prawo przyznawania punktów karnych Mówcom. Ich głos przy wyborze zwycięzcy debaty liczy się podwójnie.

Sekretarz – asystuje Marszałkowi w prowadzeniu debaty. Jest osobą odpowiedzialną za kwestie techniczne. Jego podstawowym obowiązkiem jest mierzenie czasu wystąpień poszczególnych mówców. Na zakończenie zbiera i zlicza głosy publiczności.

Publiczność – w debacie to publiczność powinna być najważniejsza, do niej przemawiają mówcy. Publiczność nie zadaje pytań podczas debaty. To ona jednak wybiera swojego zwycięzcę podczas głosowania.





ZASADY WYSTĄPIEŃ MÓWCÓW

Debata Oksfordzka składa się z czterech części:

1. Rozpoczęcie debaty przez Marszałka, powitanie zebranych i przypomnienie najważniejszych reguł.
2. Przemówienia – naprzemienne wystąpienia członków obu drużyn.
3. Ocena Jurorów.
4. Głosowanie publiczności i przekazywanie wyników.

CZAS

Mówcy mają 3–5 minut na wygłoszenie swojego przemówienia (w zależności od czasu trwania zajęć). Po upływie tego czasu Marszałek prosi mówcę o zakończenie wystąpienia. Mówca może dokończyć aktualne zdanie, jeśli jednak przekroczy czas wystąpienia o więcej niż 10 sekund, Marszałek odbiera mu głos, zaś Jurorzy są zobligowani do przyznania mu punktów ujemnych.

KOLEJNOŚĆ MÓW

Mówcy zabierają głos kolejno po sobie naprzemiennie. Debatę zaczyna pierwszy mówca Propozycji, potem głos zabiera pierwszy mówca Opozycji, następnie przemawia drugi mówca Propozycji itd.

ROLE MÓWCÓW

Każdy mówca posiada pewną określoną rolę, którą powinien starać się wypełnić w trakcie trwania debaty:

Pierwsi Mówcy – rozpoczynają debatę. Ich zadaniem jest przedstawienie i wytłumaczenie jak drużyna rozumie daną tezę, jakie wobec niej zajmuje stanowisko oraz jaka jest jej zdaniem oś sporu w debacie. Po zdefiniowaniu tezy, mówcy powinni zarysować linię argumentacyjną swojej drużyny określając ramy w jakich będzie toczyła się debata. Rozpoczynają właściwą argumentację.



Drudzy Mówcy – ich celem jest rozwinięcie argumentacji. To na drugich mówcach w największym stopniu spoczywa obowiązek przedstawienia argumentów drużyny, ich wyjaśnienie i udowodnienie. Jeśli starczy czasu, mogą rozpocząć kontrargumentację.

Trzeci Mówcy – powinni skupić się w swych wystąpieniach na kontrargumentacji. Dobry trzeci mówca jest w stanie obalić wszystkie argumenty przeciwnika, pokazując błędy logiczne lub zły dobór przykładów przez drugą stronę. Mogą też uzupełnić argumentację własnej drużyny – bardzo często się zdarza, że nowy argument jest równocześnie kontrargumentem. Powinni także podsumować to co zostało dotąd powiedziane. Powinni przypomnieć jak drużyna rozumie tezę, jakie są jej najważniejsze argumenty, gdzie w debacie pojawił się spór oraz dlaczego to ich drużyna go wygrała. W ramach podsumowania lub przed jego rozpoczęciem, czwarcy mówcy mogą dokończyć polemikę z argumentami adwersarzy.

Mówcy powinni pamiętać, że debata jest dynamiczna, co wymusza na nich konieczność reagowania na zmieniającą się sytuację. Niejednokrotnie zdarzają się okoliczności, które zmuszają mówcę do wyjścia ze swojej podstawowej roli i zmodyfikowania przygotowanej przez siebie wcześniej strategii.





PUNKTY KARNE

Jurorzy mają prawo przyznawać punkty karne. Są trzy grupy działań, za które Mówca może otrzymać punkty ujemne z inicjatywy Jurora lub na wniosek Marszałka. Przyznane punkty ujemne każdy Juror sumuje. Punkty ujemne można otrzymać tylko i wyłącznie za działania, które mają wpływ na wynik debaty. Są to:

OD -1 DO -2 PUNKTÓW

za użycie argument ad personam (argument negatywnie wartościujący przeciwnika, który dotyczy bezpośrednio adwersarza, nie zaś jego argumentów bądź wypowiedzi). Każdy Juror indywidualnie decyduje, w jakim stopniu ukarze za użycie ad personam, ponieważ argumenty takie różnią się między sobą (dotkliwie będą karane argumenty celowo obrażające adwersarza). Te punkty są przyznawane z inicjatywy Jurora.

-2 PUNKTY

za rozmowę lub niestosowne zachowanie (przeszkadzanie oponentom) podczas debaty, jeśli Marszałek zwróci się do mówcy lub drużyny „Upominam Pana/Panią” (inicjatywa Marszałka).

-1 PUNKT

za przedłużenie wystąpienia – po upływie czasu wystąpienia mówca ma prawo dokończyć zdanie i podziękować za możliwość zabrania głosu. Dokończenie zdania nie może trwać dłużej niż 10 sekund. Jeśli mówca przekroczy ten czas Marszałek zwraca się do niego używając zwrotu „Odbieram Panu/Pani głos” (inicjatywa Marszałka).





WYŁONIENIE ZWYCIĘZCY DEBATY

W debacie oksfordzkiej wygrywa ta drużyna, która przekona do siebie większą liczbę Jurorów i Publiczność.

1. Publiczność otrzymuje dwie karty: ZWYCIĘSKA DRUŻYNA i ZWYCIĘSKI MÓWCA.
3. Na każdej karcie zaznacza Mówcę i Drużynę, których argumentację uważa za najlepszą. Sekretarz zbiera i zlicza z pomocą Prowadzącego zajęcia głosy.
5. Przed podaniem wyników głosują Jurorzy. Głośno podają swoich zwycięzców oraz argumentują swój wybór. Głosy Jurorów liczą się podwójnie. Zostają zapisane przez Sekretarza na tablicy. Jeśli któryś Mówca otrzymał punkty karne – Sekretarz zapisuje je na tablicy.
7. Następnie Marszałek ogłasza decyzję Publiczności. Dodaje głosy Jurorów i odejmuje głosy za punkty karne (1 punkt karny oznacza utratę 2 głosów).
9. Następuje ogłoszenie Zwycięskiego Mówcy i Zwycięskiej Drużyny.

W opracowaniu korzystano z https://pl.wikipedia.org/wiki/Debata_oksfordzka
Oraz doświadczeń i regulaminu Akademickich Mistrzostw Polski Debat Oksfordzkich





Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

niepodległa

Opracowanie:

KONCEPT
Kultura

Monika Rejtner
Anna Osiadacz
Anna Piątkowska
Zygmunt Fit

Film „Dża-Dża” sfinansowano ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Projekt finansowany ze środków budżetu Państwa
w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości
oraz odbudowy polskiej państwowości.